

Den Haag

Haagse wilde planten waaier

Plantenlijst

- Akkerdistel
- Grote Weegbree
- Hondsdraf
- Paarse Dovennetel
- Hanenpoot
- Herderstasje
- Knopkruid
- Zevenblad
- Paardenbloem
- Perzikkruid
- Varkensgras
- Vogelmuur
- Kleine Brandnetel
- Madeliefje
- Melganzenvoet
- Uitstaande Melde

Akkerdistel

Akkerdistel (*Cirsium arvensa*)

Familie composieten

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: Bladeren zijn scherp getand en grijsgroen. Onderste bladeren zijn dieper ingesneden, bovenste bladeren meer lancetvormig (langwerpig ovaal)

Stengel: De plant kan wel 1 meter hoog worden en heeft een bochtige stengel

Bloem: de plant heeft schermvormige paars/roze bloemen.

Wortels: deze gaat penvormig diep de grond in. Op een afgebroken wortel kan een nieuwe plant groeien.

Hoe komt de plant op de tuin?

Zaad van de plant is pluizig en waait makkelijk weg. Op afgebroken wortels groeien nieuwe planten.

Leuk om te weten!

De plant groeit razendsnel.

Hij wordt ook wel Boerenplaag genoemd.

De naam distel –de stekende- is al heel erg oud.

Grote Weegbree

Grote Weegbree (Plantage major)

Weegbreefamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: De brede bladeren staan in een rozet aan en zijn onderaan hartvormig overgaand in een gevouwen bladsteel. De 5 tot 9 nerven lijken parallel te lopen.

Bloem: Grote bloemaar op stengel tot wel 30 cm. Uit de aar komen bruine tot witte meeldraden. De bloem geurt flauwtjes naar chocola.

Wortels: De plant maakt lange stevige wortels die moeilijk uit de grond zijn te trekken.

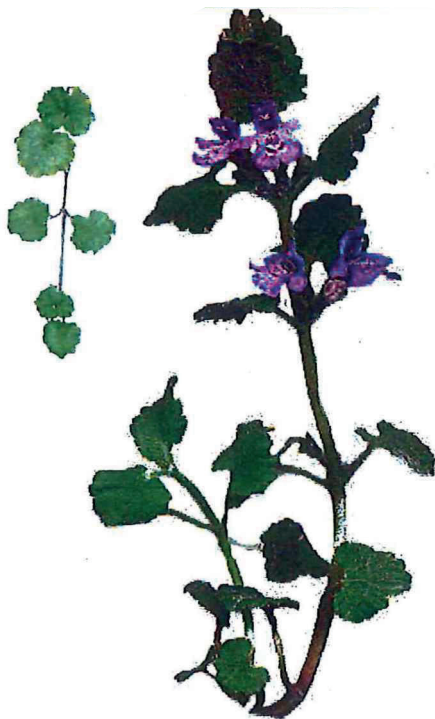
Hoe komt de plant op de tuin?

Deze plant is moeilijk uit de grond te krijgen en is winterhard. De zaden blijven makkelijk ergens aan plakken.

Leuk om te weten!

In Amerika noemen de Indianen de plant “voetstappen van de bleekgezichten”. De Europeanen hebben de plant namelijk (onopzettelijk) over de gehele wereld verspreid. Sap uit de bladeren helpt tegen de jeuk van brandnetels.

Hondsdrif

Hondsdrif (Clechoma hederacea)

Familie lipbloemigen

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: De bladeren zijn bijna rond, gekarteld met een ingesneden voet.

Hondsdrif heeft liggende stengels, de bloemstengels richten zich meestal op.

Stengel: De bladeren zijn kruisgewijs twee aan twee tegenover elkaar aan de stengel geplaatst, maar doordat de stengel ligt, richten alle bladeren zich naar het licht.

Bloem: De bloemen zijn paars-blauw van kleur.

Wortels: de plant heeft fijne oppervlakkig wortelende wortels.

Hoe komt de plant op de tuin?

De plant vormt bovengrondse uitlopers en is dus een overblijvende plant.

Leuk om te weten!

De naam hondsdrif heeft niets te maken met honden maar is een verbastering van de oud-Duitse naam gundreba, Gund betekent wondvocht en reba betekent rank; dus een plant die helpt om wonden te genezen.

Paarse Dovennetel

Paarse Dovenetel (*Lamium purpureum*)

Familie lipbloemigen

Blad: Driehoekig in omtrek en golvend getand. De onderste bladeren hebben langere bladstelen dan de hogere blaadjes. Aan de top van de stengels zitten de blaadjes vrij dicht op elkaar

Stengel: De stengel van de paarse dovenetel is voelbaar vierkant (alleen doen als je zeker weet dat het een dovenetel is)) en de blaadjes zitten twee aan twee kruisgewijs tegenover elkaar.

Bloem: De bloemen zijn paars / roze gekleurd

Wortels: de plant heeft fijne worteltjes.

Hoe komt de plant op de tuin?

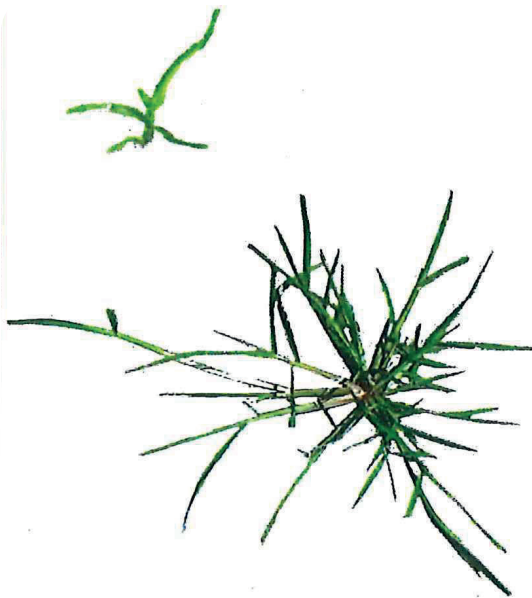
Zaden verspreiden zich door de wind. Zaadjes kunnen zowel in het voorjaar als in het najaar ontkiemen.

Leuk om te weten!

De bladvorm lijkt op die van de brandnetel maar veroorzaakt geen jeuk, vandaar de naam 'doof'.

Bloemen bevatten veel nectar, vandaar ook de naam hommelmelbloem of zuigbloem.

Hanenpoot

Hanenpoot (*Echinochloa crus-galli*)

Grassenfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: Plant met brede, onbehaarde donkergroene bladeren met veel nerven. Middennerf vaak lichtgekleurd. Bladrand van volgroeide bladeren meestal gegolfd. Het onderend van de stengel is veelal roodpaars gekleurd terwijl er over de plant vaak een roodachtige gloed ligt.

Bloem: Bloeit met vertakte aartjes die veelal paars gekleurd zijn.

Wortels: hanenpoot maakt stevige wortels die moeilijk uit de grond te trekken zijn.

Hoe komt de plant op de tuin?

Zaden van de hanenpoot komen vaak mee in de dierlijke mest die op de tuin wordt gebruikt.

Herderstasje

Herderstasje (*Capsella bursa-pastoris*)

Koolfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: De kiemplant heeft aanvankelijk nog bijna gave bladeren.

In een wat later stadium krijgen de planten hun kenmerkende insnijdingen. Als je het blad van een herderstasje met een loep bestudeert, dan kun je haartjes zien, die in groepjes van drie op het blad staan in de vorm van een 'mercedes-ster'.

Stengel: Het herderstasje vormt eerst een bladrozet op de grond. In de loop van het voorjaar schiet de plant door en vormt het bloeistengels.

Bloem: Boven aan de bloeistengels de knoppen, juist daaronder de bloempjes en daaronder de hauwtjes of zaaddoosjes. De zaaddoosjes van het herderstasje hebben een typische driehoekige vorm waaraan de plant zijn naam te danken heeft

Wortels: de plant heeft fijne worteltjes.

Hoe komt de plant op de tuin?

De zaaddoosjes springen open en verspreiden zo de zaden over de tuin.

Leuk om te weten!

Vroeg werd de plant gebruikt om zijn bloedstelpende eigenschappen. Als men bijvoorbeeld een bloedneus had, stopte men de blaadjes van de plant in de neus.

Knopkruid

Knopkruid (*Galinsoga parviflora*)

Kooldfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: eivormige bladeren, gezaagde rand.

Stengel: De stengel is bovenaan donzig behaard.

Bloem: 5 bloempjes aan de top van een stengel, wit met geel hartje. Bloeit van mei tot oktober.

Wortels: fijn wortels.

Hoe komt de plant op de tuin?

De kleine bloempjes maken enorm veel zaadjes (wel 3500 per plantje), deze zaadjes zijn ook nog eens heel sterk en blijven lang kiemkrachtig. Knopkruid wordt op de tuin verspreidt door (vervuilde) compost.

Leuk om te weten!

Knopkruid kun je het best bestrijden door het niet op de composthoop te gooien maar apart af te voeren.

Knopkruid komt oorspronkelijk niet voor in Nederland, het is ingevoerd vanuit Zuid-Amerika.

Zevenblad

Zevenblad (*Aegopodium podagraria*)

Familie schermbloemigen

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: De blaadjes zijn langwerpig tot eirond en getand. De bladsteel is driekantig en met merg gevuld.

Stengel: Zevenblad is een woekerende, grote (tot 1 m), overblijvende plant met holle, hoekige stengels.

Bloem: De bloemen staan in samengestelde schermen en zijn wit van kleur. De bloeitijd is van juni tot juli.

Wortels: De wortels van zevenblad zijn stevig en maken veel uitlopers. Op afgebroken wortelstokken groeien nieuwe planten.

Hoe komt de plant op de tuin?

Eenmaal op de tuin is zevenblad moeilijk te verwijderen, afgebroekn wortels zorgen weer voor nieuwe planten.

Leuk om te weten!

De plant werd gebruikt als geneesmiddel tegen jicht. De jonge blaadjes kunnen gegeten worden als salade.

Paardenbloem

Paardenbloem (*Taraxacum vulgare*)

Composietenfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: bladrozet met langwerpige meer of minder ingesneden grasgroene bladeren, meestal getand en een gevleugelde bladvoet.

Stengel: Holle bloemstengel waarin wit sap zit.

Bloem: gele bloemen , die zich later ontwikkelen tot de bekende “blaas”bloemen.

Wortels: diepwortelende penwortels.

Hoe komt de plant op de tuin?

De zeer lichte zaadjes worden door de wind over de tuin verspreidt.

Leuk om te weten!

De paardenbloem heeft vele geneeskrachtige werkingen en werd vroeger veel gebruikt als diervoer.

Perzikkruid

Perzikkruid (*Polygonum persicaria*)

Duizendknoopfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: glanzende, eironde bladeren. Vaak is op het blad een donkere, bruine verkleuring te zien.

Stengel: liggende en opstijgende stengels.

Bloem: De aarvormige bloeiwijze is vertakt met een rode stengel en dicht bezet met roze of witte bloemen. Ze bloeien van juni tot oktober.

Wortels: fijnvertakte wortels.

Hoe komt de plant op de tuin?

Zaden worden door de wind op de tuin verspreid.

Leuk om te weten!

De plant dankt zijn naam aan de vorm van zijn blaadjes die lijken op de blaadjes van de perzikboom.

Varkensgras

Varkensgras (*Polygonum aviculare*)

Duizendknoopfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: De bladeren zijn kortgesteeld einvormig en zeer verschillend van vorm afhankelijk van de grondsoort.

Stengel: Het varkensgras is een 5 tot 100 cm brede, éénjarige plant met meestal liggende, vertakte stengels. De stengels zijn donker gestreept

Bloem: De bloemen zitten in groepjes van 2 tot 5 in de oksels van de bladeren. Ze zijn groenig, wit of roze van kleur. Ze bloeien van mei tot oktober.

Wortels: fijnvertakte stevige wortels.

Hoe komt de plant op de tuin?

De zaden van het varkensgras worden door de wind verspreid.

Leuk om te weten!

De zaden van deze plant worden graag gegeten door vogels. Ook in vogelvoer voor kooivogels zit dit zaad verwerkt.

De naam varkensgras geeft al aan dat het vroeger ook aan de varkens werd gevoerd.

Vogelmuur

Vogelmuur (Stellaria)

Anjerfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: eivormig in een punt uitlopend.

Muur of vogelmuur wordt tot maximaal 50 cm hoog en kan grote pollen vormen.

Stengel: De stengels zijn aan één zijde behaard.

Bloem: Muur heeft witte kleine bloempjes.

Wortels: muur maakt fijnvertakte wortels.

Hoe komt de plant op de tuin?

De zaden van muur worden door de wind verspreid en blijven lang kiemkrachtig.

Leuk om te weten!

Muur is een plantje wat je overal tegenkomt en makkelijk groeit. Het is een prima vogelvoer, zowel de zaden als de blaadjes. Vandaar natuurlijk ook de naam!

Kleine Brandnetel

Kleine Brandnetel (*Urtica urens*)

Brandnetelfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: De donkergroene, tegenoverstaande bladeren zijn eivormig en ingesneden van $\frac{1}{4}$ tot $\frac{1}{2}$, de onderste bladstelen zijn langer dan het blad. Op de bovenkant van het blad groeien kleine haartjes.

Stengel: staande stengels, de plant kan 10 tot 40 cm. hoog worden.

Bloem: De bloemtrossen staan recht op en zijn even lang als de bladstelen. De bloemen zijn lichtgroen. Ze bloeien van mei tot oktober, meestal tot de vorst

Wortels: de wortels zijn fijn.

Hoe komt de plant op de tuin?

Zaden van de plant worden door de wind verspreidt. Deze zaden kunnen het hele jaar kiemen.

Leuk om te weten!

De kleine haartjes op de bovenkant van het blad noemen we brandharen.

Bij aanraking breekt de haar af en komt een mengsel van stoffen in de huid die de brandende en langdurig aanhoudende pijn veroorzaken. Ook ontstaan op de huid lichtere, jeukende bultjes, die netelblaren worden genoemd.

Madeliefje

Madeliefje (*Bellis perennis*)

Composietenfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: . De kleine lepel- tot spatelvormige bladeren staan in een rozet. De blaadjes zijn gekarteld tot gezaagd en grasgroen.

Stengel: madelifjes worden 15 cm hoog. Zij hebben haartjes op het ronde stengeltje.

Bloem: Een geel hartje met daaromheen witte (soms roze) lancetvormige bloemblaadjes.

Wortels: de fijne draadvormige wortels zitten stevig in de grond.

Hoe komt de plant op de tuin?

Het madelifje is een overblijvend wortel- en zaadonkruid dat in het najaar kiemt. Meestal voorkomend in grasvelden en en verwaarloosde, veel betreden gazons

Leuk om te weten!

De naam Madelifje komt van het oude woord voor weiland (made). Het bloemetje wordt vaak gebruikt om te kijken of er iemand verliefd op je is: afplukken van de witte bloemblaadjes en bij elk afgeplukt blaadje zeg je “hij houdt wel van me / hij houdt niet van me”. Het laatst overgebleven blaadje zegt dan of er wel of niet iemand verliefd op je is!

Melganzenvoet

Melganzenvoet (*Chenopodium album*)

Ganzenvoetfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: Kenmerken is de witachtige verkleuring vooral op de jonge bladeren, dat er uitziet alsof er poedersuiker op het blad is gestrooid. De jonge hartbladeren in de kop van de plant hebben vaak een rood-paarse verkleuring. De bladeren hebben de vorm van een afdruk van een ganzenvoet.

Stengel: ronde stengel met veel vertakkingen.

Bloem: Vanaf juni bloeit deze meldesoort. De plant kan tot een meter hoog worden en kan een grote hoeveelheid zaden voortbrengen. Bloemetjes zijn lichtgroen van kleur

Wortels: fijnvertakte worteltjes.

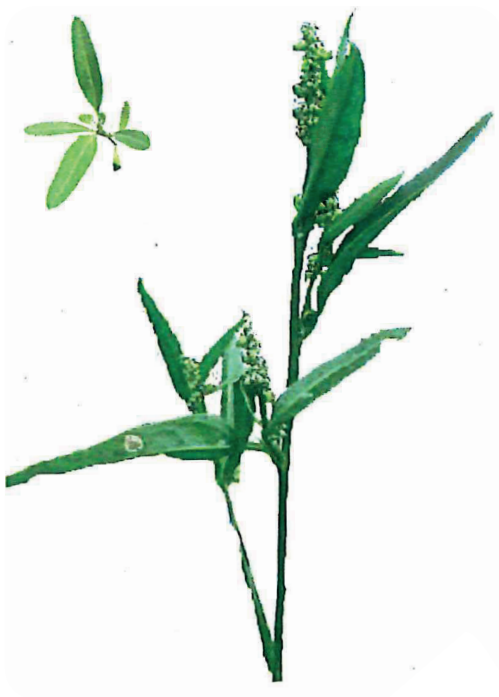
Hoe komt de plant op de tuin?

De zaden verspreiden zich door de wind op de tuin.

Leuk om te weten!

De jonge blaadjes van de plant kunnen gegeten worden als groente. Lijkt een beetje op spinazie.

Uitstaande Melde

Uitstaande Melde (*Atriplex petula*)

Amaranrenfamilie

Hoe ziet de plant er uit?

Blad: onderste bladeren zijn ruitvormig tot langwerpig, de bovenste bladeren zijn meer lancetvormig.

Stengel: De stengels hebben wit/groene of rood/groene strepen. De plant kan makkelijk 1,50 m. hoog worden.

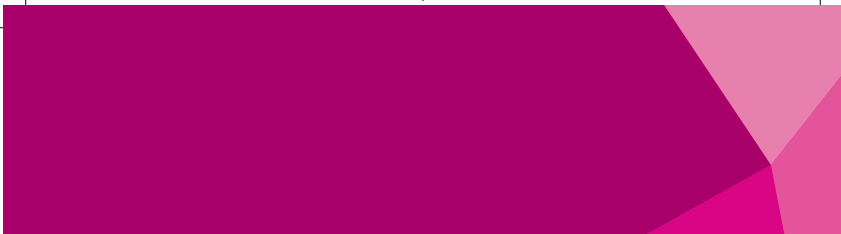
Bloem: groenachtig, eenslachtig en vrij onbeduidend. De mannelijke bloem heeft vijf groene bloemblaadjes en vijf meeldraden. De vrouwelijke bloem heeft twee stempels met twee schutbladen die wrattig zijn.

Wortels: de plant heeft een penwortel.

Hoe komt de plant op de tuin? De vrucht is een zwart, 2 - 2,5 mm lang nootje. Vogels eten deze zaden.

Leuk om te weten!

Net als de melganzevoet heeft de plant witbepoederde blaadjes. Zowel de uitstaande melde als de melganzevoet worden melde genoemd.

Colofon

Dit is een uitgave van
Gemeente Den Haag
Dienst Stadsbeheer
Archeologie & Natuur en Milieueducatie
Postbus 12 651
2500 DP Den Haag
milieueducatie@denhaag.nl

@milieueducatie

Vormgeving
Teresa Jonkman (BNO)

December 2022

